

Fitxes per a investigadors

Com elaborar un informe d'investigació?

Autora:

Fernández Núñez, Lissette. Institut de Ciències de l'Educació. Universitat de Barcelona.

Definir al receptor o usuari

En finalitzar una investigació és necessari comunicar els resultats. Per fer-ho s'ha de determinar en quin context es presentaran, quins en seran els usuaris i quines les seves característiques. La forma en què es presentin els resultats dependrà de la resposta que donem a aquestes tres preguntes.

En general hi ha dos contextos en què poden presentar-se els resultats d'una investigació:

- a. Context acadèmic
- b. Context no acadèmic

Dins el *context acadèmic*, els resultats es presenten a un grup de professors-investigadors, estudiants d'educació superior, lectors amb un alt nivell educatiu, membres d'un institut d'investigació i persones amb perfils similars. Aquest és el context que caracteritza les tesis doctorals, els articles per publicar en revistes científiques, els estudis per a agències governamentals, i els llibres que reportin investigacions.

Dins el context *no acadèmic*, els resultats es presenten amb fins comercials o al públic en general (com per exemple lectors d'un diari o revista), o bé a persones amb coneixements menors dins el camp de la investigació.

Dins ambdós contextos es presenta un informe d'investigació, però difereixen en format, natura i extensió. Es tracta d'un document en què es descriu l'estudi fet (quina investigació es va dur a terme, com va realitzar-se i quins resultats i conclusions se'n van obtenir).

L'informe d'investigació

a. Elements continguts en un informe d'investigació dins el context acadèmic:

Un informe acadèmic conté els següents elements: (vegeu exemple en Taula 1)

1. Portada	6. Mètode
2. Índex	7. Resultats
3. Resum	8. Discussió
4. Introducció	9. Referències
5. Marc teòric	10. Apèndixs o Annexes

Taula 1:
Exemple de l'índex d'un informe d'investigació en un context acadèmic
(Hernández, Fernández y Baptista, 1998, p. 437)

	Página
1. INTRODUCCIÓN	1
1.1. Problema a investigar	2
1.2 Importancia del estudio	5
1.3 Definición de términos	7
1.4 Problemas y limitaciones	10
2. MARCO TEÓRICO	
2.1 El enfoque de usos y graficaciones en la comunicación colectiva	14
2.2 El uso que los niños hacen de la televisión	22
2.3 Contenidos televisivos preferidos por los niños	26
2.4 Las funciones y graficaciones de la televisión para el niño	29
2.5 Elementos que mediatizan las condiciones a las que se exponen los niños al ver televisión	37
3. MÉTODO	43
3.1 Planteamiento del problema	44
3.2 Hipótesis	47
3.3 Instrumento de medición	49
3.4 Procedimientos	51
3.4.1 Selección de la muestra	51
3.4.2 Recolección de los datos	54
3.4.3 Análisis de los datos	55
4. RESULTADOS	56
4.1 Características de la muestra	57
4.2 Tiempo que dedican los niños a ver televisión	63
4.3 Programas preferidos por los niños	65
4.4. Funciones y gratificaciones de la televisión para los niños de la muestra	69
4.5 Control de los padres	75
5. CONCLUSIONES Y RECOMENDACIONES	79
5.1 Resumen	80
5.2 Conclusiones y discusión	82
5.2.1 Implicaciones para los padres	84
5.2.2 Implicaciones para los educadores	88
5.2.3 Implicaciones para los productores	93
5.3 Recomendaciones	97
5.4 El futuro de la televisión infantil	101
BIBLIOGRAFÍA	105
APÉNDICE A: Carta a los directores de escuela	111
APÉNDICE B: Cuestionario aplicado	112

- **Portada:** inclou el títol de la investigació, el nom de l'autor o autors i la seva afiliació institucional (per a cada autor, si fos necessari) o el nom de l'organització que patrocina l'estudi i la data en que es presenta l'informe.

El títol ha de ser autònom, comunicar la importància de la idea i sintetitzar el contingut de l'informe, és a dir, ha de ser concís i explicatiu.

En el cas de les tesis doctorals les portades varien segons les pautes establertes per l'autoritat pública o institució d'educació superior corresponent.

- **Índex:** inclou els apartats o subapartats que componen l'informe.

- **Resum:** és una síntesis del contingut essencial de l'informe d'investigació, i proporciona de manera concisa i directa, suficient informació perquè el lector compregui el propòsit i els resultats de la investigació que s'està presentant.

El resum ha d'incloure la informació específica següent, resumida:

- Propòsit de la investigació o plantejament del problema en un sol enunciat.
- Descripció dels participants en la investigació, incloent el seu número, edat, gènere, condicions especials u altres característiques que els identifiquin.
- Mètode
- Resultats més importants
- Conclusions principals

El resum ha de ser comprensible, senzill, exacte, informatiu i precís. Res d'extres ni de guarniments: només els fets.

- **Introducció:** aquest apartat proporciona un marc de referència per al problema que s'està estudiant i un context per a l'expressió del propòsit de l'estudi del que s'informa. Una bona introducció orienta al lector respecta a la importància del problema plantejat i li proporciona els antecedents més importants. La idea és proporcionar al lector suficient informació perquè entengui i apreciï l'abast i la importància del problema.

La introducció inclou els següents elements:

- Propòsit de la investigació o plantejament del problema, incloent els objectius i preguntes d'investigació, així com la justificació de l'estudi.
- Plantejament de la/les hipòtesis (si es considera pertinent)
- Context general de la investigació (com i on es va realitzar)
- Variables o aspectes avaluats
- Conceptes de la investigació i les seves definicions
- Limitacions

- **Marc Teòric (marc de referència o revisió de la literatura):** en aquest apartat es desenvolupen els estudis i les investigacions que serveixen d'antecedents i les teories que s'utilitzen.

- **Mètode:** aquest apartat descriu com es va desenvolupar la investigació. Aquesta informació es presenta amb detall suficient com per què qualsevol altre investigador

pugui consultar aquesta secció i duplicar l'estudi exactament com es va efectuar originalment.

El mètode té molts components diferents, que varien d'un informe a un altre i solen utilitzar-se diferents subtítols, tot depenent del tipus d'investigació específica que s'hagi dut a terme. Els més freqüents són:

- Objectiu/s de la investigació
- Tipus d'investigació (exploratori, descriptiva, correlacional o explicativa), si s'escau.
- Hipòtesis i especificació de les variables, si s'escau.
- Disseny utilitzat (experimental o no experimental), si s'escau.
- Participants: es descriuen les persones que van participar a l'estudi amb gran detall. En aquesta secció s'han de contestar preguntes com qui va participar a l'estudi, com es van seleccionar els participants i quants n'hi va haver. La part de *qui* es descriu més a fons proporcionant informació sobre el gènere, procedència, edat, estat civil i altres descriptors que puguin ser importants. Han d'incloure's tots els descriptors que es cregui que tenen alguna cosa a veure amb la naturalesa de l'estudi. En alguns casos és més fàcil elaborar un taula amb les característiques dels participants.
- Instruments o tècniques de recollida d'informació: descripció dels instruments o tècniques utilitzades per a recollir la informació objecte de l'estudi. Els instruments es refereixen als aparells, proves i altres dispositius utilitzats per mesurar el comportament. Es descriuen cadascun dels instruments utilitzats, la seva administració i es citen les dades de confiabilitat i validesa, si existeixen. Depenent del tipus d'estudi s'inclouran tècniques com entrevistes, grups de discussió, anàlisis de informació documental, etc.
- Procediment: resum de cada pas en el desenvolupament de la investigació. Per exemple, en un experiment es descriu la manera d'assignar els participants als grups, instruccions, materials, manipulacions experimentals i el desenvolupament de l'experiment. En altre tipus d'estudi es descriu com es va contactar amb els participants i si es van realitzar entrevistes. En aquesta secció s'inclouen els problemes enfrontats i la manera com es van resoldre.
- Anàlisi de dades: en aquesta secció s'especifiquen les tècniques que es van utilitzar per analitzar la informació. No es presenten els resultats reals de l'anàlisi sinó com es va efectuar, s'especifica quines variables o elements s'inclouen en l'anàlisi i, si és necessari, s'inclou una justificació de perquè es van triar aquells procediments específics. Per exemple, tècniques de contingut o d'anàlisi del discurs, això dependrà del tipus d'estudi realitzat.

- **Resultats:** en aquest apartat es presenten els resultats reals de la investigació, els productes de l'anàlisi de dades. Normalment es resumeixen les dades recollides i es descriu el tipus d'anàlisi de dades realitzat. Quan no s'apliquen anàlisis estadístics o quantitatius, els resultats poden ser frases o afirmacions que resumeixen la informació. Es recomana que primer es descriu breument la idea principal que resumeix els resultats o descobriments i que després es reportin detalladament els resultats. Es recomana utilitzar taules, gràfics, dibuixos o figures per representar visualment els resultats, especialment si l'estudi posseeix gran quantitat de resultats numèrics. En aquest apartat *no* s'inclouen conclusions ni suggeriments i no es discuteixen les

implicacions de la investigació, només es descriuen els resultats obtinguts. Això es fa en el apartat següent.

- **Discussió:** en aquest apartat l'autor de l'informe està en llibertat d'explorar les relacions importants entre el que s'ha fet en el passat, el propòsit de l'estudi, la hipòtesis plantejada i els resultats de l'estudi presentat. S'avalua el que es va fer i es determina si els resultats obtinguts estan a l'alçada de les expectatives de l'investigador.

És l'oportunitat perquè l'investigador faci una recapitulació del propòsit i els descobriments que es presenten a l'informe. Es deriven conclusions entorn de la contribució o contribucions de la investigació realitzada, sobre si es va contestar bé la pregunta original i sobre si es van complir o no els objectius. Igualment, es comenten les implicacions i limitacions de l'estudi i es presenten suggeriments per a investigacions futures.

- **Referències:** és la llista de les fonts utilitzades per l'investigador per elaborar el marc teòric i la resta d'apartats de l'informe. S'inclouen des de llibres i revistes científiques fins a comunicacions personals, ordenades alfabèticament i seguint el format específic establert per l'estil de documentació més apropiats a la seva àrea d'especialitat (MLA per a Literatura i àrees afins, APA per a l'àrea de ciències socials i CBE per a les ciències naturals i aplicades).

- **Apèndixs o Annexos:** inclouen informació que no és indispensable per a entendre el contingut de l'informe, però que és important per a tenir una imatge completa del que va passar. Resulten útils per a descriure amb major profunditat certs materials sense distreure la lectura del text principal de l'informe o evitar que aquests materials trenquin amb el format de l'informe. Alguns exemples d'apèndixs serien el qüestionari utilitzat, un nou programa d'ordinador desenvolupat, anàlisis estadístics addicionals, el desenvolupament d'una fórmula complicada, reports de sessions de grups, transcripcions del contingut d'entrevistes o grups de discussió, fotografies, entre d'altres.

b. Elements que contenen un informe d'investigació en un context *no* acadèmic

Un informe no acadèmic conté la majoria dels elements d'un informe acadèmic:

1. Portada	5. Mètode
2. Índex	6. Resultats
3. Resumen	7. Conclusions
4. Introducció	8. Apèndixs o Annexes

Tot i això, cada apartat és tractat amb la major brevetat i s'eliminen les explicacions tècniques que no poden ser compreses pels usuaris. El marc teòric i les referències bibliogràfiques solen ometre's o s'inclouen com a apèndixs. Aquest tipus d'informe ha de ser senzill, breu i no utilitzar termes complexos.

Butlletí LaRecerca

ISSN: 1886-1946 / Dipòsit legal: B.20973-2006

**Universitat de Barcelona
Institut de Ciències de l'Educació
Secció de Recerca**

*Fitxa 1. Març 2005
Fernández, Lissette
Com elaborar un informe d'investigació?*

Documentació

Blaxter, L., Hughes, C. i Tight, M. (2000) *Cómo se hace una investigación*. Colección Herramientas Universitarias. Barcelona: Gedisa.

Hernández Sampieri, R., Fernández Collado, C. i Baptista Lucio, P. (2003) *Metodología de la investigación* (3a ed.). México: McGraw-Hill.

Salkind, N.J. (1999) *Métodos de investigación* (3a ed.). México: Prentice-Hall